

Haset hastalığı

Kaynaklar:

İslam ahlakı kitabı, hased bahsi, www.dinimizislam.com sitesi, İslam alimleri ansiklopedisi.

Sual: Haset nedir?

CEVAP

Allahü teâlâ, bir kuluna ni'met verince, lütuf ve ihsânda bulununca, başkaları için bu kimsede iki hâl vardır: 1- Bu ni'metin o kimseye verilmesini iyi karşılamaz, istemez. O ni'metin o kimsenin elinden çıkmasını ister ki, buna hased denir. 2- O ni'metin o kimsenin elinden çıkmasını, son bulmasını istemez. O ni'metin o kimsede bulunmasını ve devamını kötü görmez. Ancak onun bir benzerinin de kendisinde olmasını ister ki, buna gıpta denir.

Haset, bir kimsenin hayırlı bir işi veya evi, malı, mülkü, ilmi olsa, o kimseden bunların gitmesini, onda olmayıp, kendinde olmasını istemektir. Onda olduğu gibi kendisinde de olmasını istemek haset olmaz. Buna gıpta etmek, imrenmek denir. Günah değildir.

Başkasının, kendinden üstün olan her şeyini kıskanana, yani ondaki üstünlüğün, yalnız kendinde olmasını isteyene, kıskanç denir. Bu hâl, en kötü huylardan biridir. **Kıskanç insan, ömrü boyunca rahatsız insandır.** Böyle insan, kendinden aşağı olan insanı görmez de, kendinden yüksek ve varlıklı insanın her şeyini görür ve onu kıskanır. **Kıskanç insan, Allahü teâlânın kendisine verdiği şeylere razı olmayan insan demektir. Allahü teâlânın verdiği razı olmayan insandan, Allahü teâlâ da razı olmaz.** Allahü teâlânın bir insandan razı olmaması ise, felaketlerin en büyüğüdür. Artık o insan, dünyada da, ahirette de zarardadır.

Bunun için, kendisinde kıskançlık ve haset duygusu olduğunu gören, bu kötü huyundan kurtulmalıdır. İnsanlar, kendilerini ıslah edebilirler. Kıskançlıktan kurtulanlar rahat ve huzura kavuşur. **Bu iş, zenginlik ve fakirlik işi değildir. Bu iş, kalbin zenginliği ve fakirliği işidir.**

Nice fakirler vardır ki, bir lokma ekmek kazanınca, Allahü teâlâyâ şükreder ve zenginlerin hâlini düşünmez bile. Nice zenginler de vardır ki, milyarlarına daha birkaç milyar ekleyemediği için üzüntü içindedir.

Kim zengin, kim fakir?

Zenginin biri, İbrahim Ethem hazretlerine elinde bir paketle gelip der ki:

- Efendim, çok güzel, çok kıymetli bir cübbem var, bunu size hediye etmek istiyorum. Lütfen hediye kabul buyurur musunuz?

- Zenginsen alırım, fakirsen almam. Söyle, zengin misin fakir misin?

- Çok zenginim efendim.
- Mesela ne kadar malın var?
- İki bin altınım var.
- Peki, iki bin altının daha olmasını ister misin?
- Elbette isterim. Havada kaparım.
- O zaman senin daha iki bin altına ihtiyacın var, sen fakirsin, gözün açıtır. Vereceğin hediye gözün kalır. Haydi, sen hediyeni al, buradan uzaklaş!

Kıskanç insan, başka bir insanın kendinden iyi giyinmesini, iyi yaşamasını hazmedemez. Yani onun boyunu posunu, güzelliğini, çalışkanlığını, başarısını kıskanır. Daha kötüsü, onun başına gelen fenalıklara sevinir.

İşte bu hâl, kıskançlığın en kötü derecesidir. Böyle insandan, Allahü teâlânın yardımı kesilebilir. Daha da mahrum olur. İyi kalbli ve herkesin iyiliğini isteyen insan, Allahü teâlânın himayesinde demektir. Bir hadis-i şerifte, (Bir müslüman, kendisine istediği bir iyiliği, başka bir müslüman için istemezse ve bir müslüman, kendisine gelecek bir kötülüğü, istemediği halde, o kötülüğü başka bir müslüman için isterse, onun imanı tam değildir) buyuruldu. Yani, Peygamber efendimiz yalnız kendisini düşünenleri beğenmiyor. Başka müslümanları düşünenleri beğeniyor ve öyle yapmalarını istiyor. Düşünün bir kere; bütün dünya, Peygamber efendimizin bu emirlerini yapmış olsa, dünyada kavga, gürültü kalır mı?

Haset, tekebbüre sebep olur. Başkasında bulunan nimetlerin ondan ayrılarak kendisine gelmesini ister. Onun haklı olan sözlerini ve nasihatlerini reddeder. Onan bir şey sorup öğrenmek istemez. Kendinden yüksek olduğunu bildiği halde, ona tekebbür eder. İmam-ı Gazali hazretleri, **(Bütün kötülüklerin başı, kaynağı üçtür: Haset, riya, ucub)** buyurdu.

Haset eden, çekemediği kimseyi gıybet eder, çekiştirir. Onun malına, canına saldırır. Kıyamette, bu zulümlerinin karşılığı olarak, hasenatı alınarak ona verilir. Haset edilendeki nimetleri görünce, dünyası azap içinde geçer. Uykuları kaçır. Hayır hasenat işleyenlere on kat sevap verilir. Haset bunların dokuzunu yok eder, birisi kalır. Haset edenin duası kabul olmaz.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(İnsanların gizli şeylerini araştırmayın, kusurlarını görmeyin, düşmanlık ve haset etmeyin, birbirinizi kardeş gibi sevin, çekiştirmeyin. Müslüman Müslümanın kardeşidir, ona zulmetmez, yardım eder. Onu, kendinden aşağı görmez.) [Buhari]

(Müminin kalbinde imanla haset bir arada bulunmaz.) [Beyheki]

(Müslüman hayırlı olur. Haset edince hayır kalmaz.) [Taberani]

(Hasetten kurtulmak zordur. Haset ettiğiniz kimseyi incitmeyiniz!) [İ. Ahmed]

(Hasetten sakının! Ateş odunu yakıp yok ettiği gibi, haset de hasenatı yok eder.) [Ebu Davud]

Haset etmek, Allahü teâlânın takdirini değiştirmez. Hasetçi, boşuna yorulur, üzölür. Üstelik büyük günaha girmiş olur. Hasedin, haset edilene dünyada ve ahirette hiç zararı olmaz. Üstelik faydası olur. Hiçbir hasetçi muradına kavuşmamıştır. Haset, sınırları bozar, ömrün kısalmasına sebep olur. Esmâ diyor ki, 120 yaşındaki bir köylüye çok yaşamasının sırrını sordum, hiç haset etmediğini söyledi.

Haset edilene, dünya ve ahirette, hiç zarar olmaz. Haset edenin ömrü üzüntü ile geçer. Haset ettiği kimsenin nimetlerinin azalmadığını, hatta arttığını görerek, sinir krizi geçirir. **Hasetten kurtulmak için, ona hediye vermeli, ona karşı tevazu göstermeli ve onun nimetinin artması için dua etmelidir.**

Doğru olan bir şeyi kabul etmemeye inat denir. İnat, karşımızdakini aşığı görmek, ondan nefret etmek, ona düşmanlık beslemek, haset etmek gibi sebeplerden meydana gelir. Hakkı, düşmanımız da söylese kabul etmeliyiz! Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Allahü teâlânın en sevmediği kimse, hakkı kabul etmemek için inat gösterendir.) [Buhari]

Bir kimsenin kalbinde hased bulunur, kendisi buna üzölür, bunu istemezse, bu günâh olmaz. Kalbde bulunan hâtıra, düşünce, günâh sayılmaz. Hâtıranın kalbe gelmesi insanın elinde değıldir. Kalbinde hased bulunmasından üzölmezse veyâ arzûsu ile hased ederse, günâh olur, harâm olur. Bu hasedini sözleri ile, hareketleri ile belli ederse, günâhı dahâ çok olur. Hadîs-i şerîfde, **(İnsan, üç şeyden kurtulamaz: Sû-i zan, tayere, hased. Sû-i zan edince, buna uygun hareketde bulunmayınız. Uğursuz zan ettiğiniz şeyi, Allaha tevekkül ederek yapınız. Hased ettiğiniz kimseyi hiç incitmeyiniz!)** buyuruldu. Tayere, uğursuzluğa inanmaktır. Sû-i zan, bir kimseyi kötü zan etmektir. Bu hadîs-i şerîfden anlaşılıyor ki, kalbde hased hâsıl olması, harâm değıldir. Bundan râzı olmak, devâmını istemek, harâm olur.

İnsan bir kimsede bulunan ni'metin ondan gitmesini istemeyip, kendisinde de bulunmasını isterse, hased olmaz. Buna (Gıbta) imrenmek denir. Gıbta güzel bir huydur. İslâmiyyetin ahkâmına, ya'nî farzları yapmağa ve harâmlardan sakınmağa ri'âyet eden, gözeten sâlih kimseye gıbta edilmesi vâcibdir. Dünyâ ni'metleri için gıbta etmek tenzîhen mekrûh olur.

Hasedin zıddı (Nasîhat) etmektir. Allahü teâlânın bir kimseye verdiği ni'metin onda kalarak, dînine ve dünyâsına fâideli olmasını istemek demektir. Nasîhat etmek, bütün müslimânlara vâcibdir. Hadîs-i şerîfde, (Hayra sebep olana, bunu yapanın ecri kadar sevâb verilir) ve (Kendi için istediğini din kardeşi için de istemiyen kimse, îmân etmiş olmaz) ve (Dînin temeli nasîhatdır) buyuruldu.

Hadîs-i şerîfde, (Müslimânlara yardım etmiyen, onların iyilikleri ve râhatları için çalışmıyan, onlardan değıldir. Gece ve gündüz, Allah için ve Kur'ân-ı kerîm için ve Resûlullah için ve devlet reîsi için ve bütün müslimânlar için nasîhat etmiyen kimse de, bunlardan değıldir) buyuruldu.

Resûlullah "sallallahü teâlâ aleyhi ve sellem" dünyâyâ teşrîf etmeden evvel, yehûdîler harb edecekleri zemân, (Yâ Rabbî! Göndereceđini va'd ettiğin ve en

çok sevdiğini bildirdiğin, o şerefli Peygamber hurmetine) diyerek düâ ederlerdi. Düâları kabûl olup, Allahü teâlâ kendilerine yardım ederdi. Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem", insanları müslimân olmağa da'vet edince, kendisinin va'd edilen Peygamber olduğunu anladılar. Fekat hased ederek, kıskanarak inkâr etdiler. Hasedleri kendilerinin ve gelecek olan nesllerinin ebedî olarak felâkete, azâblara sürüklenmelerine sebep oldu.

Allahü teâlâ, şeytânın şerrinden korunmamızı emr etdiği gibi, hased edenin şerrinden de, sakınmamızı emr etdi.

Hadîs-i şerîfde, (Ni'met sâhiblerinden ihtiyâclarınızı, gizli olarak isteyiniz. Çünkü, ni'met sâhiblerine hased edilir) buyuruldu. İhtiyâclarınızın karşılandığı meydâna çıkınca, hased olunursunuz. Sırrını saklıyan kimse, isterse, açığa çıkarır, isterse çıkarmaz. Sırrını açıklıyan kimse, çok def'a söylediğine pişmân olur, üzülür. İnsan, söylemediği sözüne hâkimdir. İsterse söyler, istemezse söylemez. Söylediğinin ise, mahkûmudur. Keşki söylemeseydim, der. Mâla, eşyâya emîn olan kimselerin çoğu, esrâra emîn olmazlar. (Zehebini ve zihâbını ve mezhebini gizli tut!) sözü meşhûrdur. [Zeheb, altın, zihâb, i'tikâd, mezheb de, işlerde tutulan yol demekdir.]

Hased etmek, Allahü teâlânın takdîrini değışdirmez. Boşuna üzölmüş, yorulmuş olur. Kazandığı günâhlar da, cabası olur. Mu'âviye "radıyallahü anh", oğluna nasîhat olarak, (Hasedden çok sakın! Hasedin zararları sende, düşmanıninkinden dahâ önce ve dahâ çok hâsıl olur) dedi. Süfyân-ı Sevrî "rahmetullahi teâlâ aleyh" hased etmeyenin zihni açık olur, demişdir.

Haset hakkında âlimlerin sözleri:

Bütün kötölükler, hırlaşmalar almak üzerinedir. Bütün iyilikler, vermek üzerinedir.

İlk haset eden şeytandır. Hazret-i Âdem'i çekememesi, kendisini isyana sevk etmiştir.

Herkesi memnun etmek mümkündür, yalnız haset edeni tatmin etmek zordur. Çünkü o, haset ettiği şeyin yok olması ile ancak memnun kalır.

Haset, iyileşmeyen bir yara gibidir. Onun dünyadaki bu sıkıntısı sebebiyle ahirette uğrayacağı azap, ceza bakımından kendisine yeter.

Haset edici kadar mazluma benzeyen bir zalim görmedim. Çünkü o, sana verilen nimeti kendisine işkence olarak görür.

Haset eden, servet düşmanıdır. Kimin malı, nimeti varsa ona buğzeder. Ona bunu niye verdin diye Rabbine darılmış olur. Allahü teâlâ fazlını dilediğine verir. Haset eden, niye ona verdin diye Allah'ın fazlı için cimrilik eder. Mal ve nimet sahibinin rüsvay olmasını, elindeki nimetlerin gitmesini ister. Haset eden her yerde zelil olarak anılır. Melekler lanet eder. Yalnız iken üzüntüsü artar. Can çekişirken, sıkıntısı artar. Kıyamette rüsvay olur, Cehennemde cezasını da çeker.

Ey insanoğlu, niçin kardeşini çekemiyorsun? Ona verilen onun hakkı ise, Allahü teâlânın ikram ettiği kimseye kızmaya ne hakkın var? Şayet hakkı değılse, Cehenneme girecek adamın nesini çekemiyorsun?

Hazret-i Ali radyallahü anh buyurdu ki;

"Hased edenin sevgisi sözlerinde görülür. Kinini işlerinde gizler. Adı dost, fiili düşmancadır."

"Hased, bir dert ve hastalık olup, hased eden veya olunan helâk olmadıkça çâresi bulunmaz."

Aralarında ilgi bulunanlar haset eder

Birbirinden uzak ayrı yerde yaşayıp, aralarında ilgi bulunmayan kimseler arasında, birbirleriyle ilgi bulunmadığı için haset de bahis konusu olmaz.

Bir kimse, karşısındakinin kibirlenmesine dayanamaz, aralarında düşmanlık veya rekabet bulunduğu vakit haset edebilir. Bunlar sık sık karşılaşır. Biri diğerinin görüşüne uymazsa, öteki ondan nefret eder, ona karşı böbürlenmeye başlar. Bunun içindir ki, âlim âlime haset eder de abide haset etmez, abid de, başka bir abide haset eder, fakat bir âlime haset etmez. Aynı şekilde yazar yazara, tüccar tüccara haset eder. Kısaca herkes kendi mesleğinden olana haset eder.

Bir kimse, daha çok kardeşine haset eder. Tüccarın maksadı diğer tüccar ile birleşir. Aynı zamanda komşu olduğu tüccar ile uzaktaki arasında da fark vardır. Bütün bu sebeplerle, kendisine yakın olan meslektaşına daha çok haset eder. Bunun gibi, bir pehlivan, bir yazara değil, başka bir pehlivana haset eder. Çünkü onun maksadı yazı ile değil pehlivanlıkla şöhret kazanmaktır.

Bütün bu hasetlerin aslı düşmanlıktır. Düşmanlığın aslı da menfaat çatışmasının bir noktada birleşmiş olmasıdır. Bu da, menfaatleri ayrı veya uzaklarda bulunanlar arasında değil, menfaatleri müşterek olup, birbirine yakın olan kimseler arasında olur. Bu sebeple bunlar arasında haset çoğalır. Haset eden, her tarafta tek olarak anılmasını ister, kendi sahasında karşısına rakip olarak çıkacak herkese, nerde olursa olsun haset eder, fakat bu azdır.

Bütün bunların kaynağı, dünya sevgisidir. Hakiki din âlimleri arasında ise çekemezlik yoktur. Hepsinin maksadı, kullar indinde değil, Allah katında mevki sahibi olmaktır. Gerçek âlim, herkesin kendisinden daha bilgili ve daha iyi müslüman olmasını ister. Fakat âlim geçinenler, ilimleri ile menfaat peşinde koştuıkları için birbirine haset eder.

Hakkın adaletine kızılmaz

Haset, bir kalb hastalığıdır. Kalb hastalıkları, ancak ilim ve amel ile tedavi edilir. Hasedin zararı insanın kendisinedir, haset edilene bir zararı yoktur. Haset sebebiyle Allah'ın taksimatına rıza gösterilmemiş olur. Onun adaletine kızılmış olur. Bu ise tevhidin özüne aykırıdır. Ateş odunu yakıp yok ettiği gibi, haset de amelleri yok eder.

Sen haset ettikçe, içinde bir ateş yanar, kendi kendini kemirir, perişan olursun. Haset edilenin nimetini Allahü teâlâ artırır. Onun nimeti arttıkça senin de hastalığın artar, sıkıntı içinde kıvrılır durursun. Göğsün daralır, uykun kaçır ve bu hastalık ölüme kadar götürür. Zaten düşmanın istediği de budur. Sen onun perişanlığını isterken, kendin perişanlığa düşmüş olursun. Bununla beraber senin hasedinin onun elindeki nimete bir etkisi olmaz. Hatta ahirette, seni sıkıntıya

düşürdüğü için hasetten vazgeçmen gerekir. Çünkü faydasız bir sıkıntıdır. Allah'ın gazabına uğramaya çalışmaktan daha büyük ne olur?

Haset etmekle kimseye bir zarar veremezsin. Neymiş onun arabası senin arabandan iyi imiş. Onun evi, daha geniş ve daha uygun bir semtte imiş. N'olacak yani, senin hasedin, Allahü teâlânın ona takdir ettiği nimete mani olabilecek mi? İmkansız... Şayet sen, hasedin sebebiyle onun nimetinin yok olacağını düşünürsen, bu bir ahmaklıktır. Çünkü, eğer nimetler haset ile yok olsa, hiç kimsede hiçbir nimet, hatta iman nimeti de kalmazdı.

Hasedin sebep olduğu kötülükler

Hased, insanda, kötülenmiş olan bazı hâllerin ortaya çıkmasına sebep olur ki, bazıları şöyledir: Hased eden kimse, sebepsiz yere hased ettiği kimseye kızar. Kabahati olmadığı hâlde ona kin besler. Doğru olan ortada ve apaçık bir şekilde bulunsa bile, onu inkâr eder. Nasîhatten kaçır. Her türlü çirkin yola başvurur. Kendisi muhtâc olsa bile, hased ettiği kimsenin yanındaki şeylerden fâidelenmekten uzak kalır. Hasedinden dolayı, hased ettiği kimsenin ilminden ve fazîletlerinden istifâde edemez. Hased ettiği kimse, kendisinden; mal, mülk, makâm, ilim v.s. bakımlardan üstün bile olsa, ona tevâzu göstermez. Ona karşı dâima kibirlilik gösterir. Ona kötülükle muâmele eder. Ancak o ni'metin, hased ettiği kimseden gitmesi ile râzı ve rahat olur. Bundan zevk alır. Ne kadar şaşılır ki, başkasında bulunan ni'metin ondan gitmesini ni'met bilmektedir. Hasedci kimse, dâima gamlı ve kederlidir. Kimse tarafından sevilmez.

Memleketteki en haset sahibi

Bir padişah, vezirine emir verir ve der ki:

"Git, bana bu memleketteki en haset sahibi insanı bul."

Vezir, araştırmalar yapar ve sonunda kıskançlığı ile meşhur birini bulur. Onu alıp padişahın huzuruna getirir. Padişah o kişiye der ki:

"Sana bir lütufta bulunacağım. Ne istersen iste, ama bil ki istediğinin iki katını komşuna vereceğim."

Adam biraz düşünür, sonra kıskançlığı galip gelir ve şöyle der:

"Sultanım, benim bir gözümü çıkarın!"

Fazîlet sâhipleri hiç kimseyi hased etmezler. Sâdece başkalarında bulunan ilim, edeb, hayır ve tâatlar husûsunda gıpta ederler. Yâ'nî o ni'metin bulunduğu kimseden gitmesini istemezler. Bununla beraber, o ni'metin, kendisinde de bulunmasını arzu eder, isterler. Gıpta, hased değildir. Gıpta eden kimse, hased gözüyle bakmaz. Kendisi için istediğini, diğer mü'min kardeşi için de ister. Hasedci ise böyle değildir. O, kendisinde bulunan bir ni'metin, başka birinde daha bulunmasına tahammül edemez.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem); **“Mü'min gıpta eder. Münâfık ise hased eder”** buyurdu.

Hased öyle bir hastalıktır ki, hased eden kimsenin dînî yönden ve yakîn bakımından zayıflığını gösterir. Hasedci kimse, kederden kurtulamaz. Kanâat sâhibi değildir. Kin, hîle ve düşmanlık sâhibidir.

Kendisi yüzünden Allahü teâlâyâ ilk isyân edilen günâh, haseddir. (Hazret-i Âdem'in İblîs tarafından hased edilmesi.) İblîs, hasedi sebebi ile Allahü teâlânın emrine muhâlefet etti. Sonra Hazret-i Âdem'in oğlu Kâbil, kardeşi Hâbil'i hased edip öldürdü. Kureyş'in ileri gelenlerinden birçoğunun, Resûlullah efendimizi inkâr etmelerinin sebebi, hased ve kibirleridir. Hased, hased edenin noksan olduğunu, hased edilenin ise kâmil olduğunu gösterir.

Hased, her düşmanlığın temeli, her belânın başı, her hatânın evveli, kınanacak olan her işin sebebi, her pişmânlığın getiricisidir. Neticesi taşkınlıktır. Kimde hased bulunursa, helâk olur.

Hazret-i Musa'nın imrendiği zat

Musa aleyhisselam, salih bir zata imrenip, kim olduğunu sordu. Allahü teâlâ, (Bu zat, şu üç amel ile bu mertebeye ulaşmıştır: Kimseye haset etmedi, ana-babasına âsi olmadı ve söz taşımadı) buyurdu.

Hazret-i Zekerriyya da Allahü teâlânın şöyle buyurduğunu haber veriyor:

(Haset eden kimse, nimetime düşman olan, kazâma kızan, kullarım arasındaki taksimatıma razı olmayan biridir.)

Hazret-i Safiyye anlatır:

Bir gün, babam amcama sordu:

- Bu Peygamber (Muhammed aleyhisselam) hakkında ne diyorsun?
- Hazret-i Musa'nın müjdelediği Peygamberdir.
- O halde niçin iman etmiyorsun?
- Bizden gelmediği için, ölünceye kadar düşmanlık edeceğiz.

İşte hasedin vardıgı acı nokta...

Hazret-i Enes anlatır: Resul-i Ekrem, (Şimdi içeri Cennetlik bir zat girecektir) buyurdu. Az sonra, Ensardan, bir adam çıkageldi. Ertesi gün, Resul-i Ekrem yine önceki gibi söyledi. Yine aynı adam çıkageldi. Üçüncü gün de aynı şey oldu. Abdullah bin Amr, o adamın evinde birkaç gün misafir kaldıktan sonra şunları anlattı:

- Üç gece onunla kaldım. Gece kalkıp namaz kılmadı. Bizlerden fazla bir ibadet yapmadığı halde Cennetlik oluşunun sebebini anlayamadım. Adama dedim ki:

- Resulullah seni niçin övüyor?
- Hiç kimseye haset etmem.

- Şimdi anlaşıldı. Seni o dereceye ulaştıran budur. (İ. Ahmed)

Hasedin zararları

Haset edilen kimse, senin zulmüne uğramış, bir mazlumdur. Hele haset edip çekiştirir, kötülüklerini söylersen, bunlar senin ona verdiği hediyelerdir. Hep onun ekmeğine yağ sürmüş oluyorsun. Yani ona ibadetlerinin sevabını verip, onun günahlarını yükleniyorsun. Böylece kıyamette müflis olacaksın.

Bunları düşünebilirsen, kendi kendinin düşmanı ve düşmanının dostu olduğunu kolaylıkla anlamış olursun. Çünkü davranışın, dünya ve ahirette senin aleyhine, hasmının lehinedir. Bu işin zararı senin, kârı onundur. Herkesin yanında nefret edilirsin. Allah katında da kötü birisisin. Sen istesen de istemesen de haset ettiğin kimsenin nimeti devam eder gider.

Eğer ahiretteki hâlini rüyada bile görebilseydin, korkunç bir manzara ile karşılaşırydın. Hâlin, tıpkı, öldürmek için düşmana kurşun atan, fakat mermisi geri teperek gözüne isabet edip gözünü çıkaran ve buna fazla sinirlenerek ikinci kurşunu atan ve ikinci mermi de aynı şekilde geri teperek diğer gözünü çıkaran, buna daha da sinirlenerek attığı üçüncü kurşunun yine kendi beynine saplanan ve hasmı esenlik içinde bulunan kişinin durumuna benzer. O, durmadan hasmını hedef alıp kurşun atar, mermiler ise geri teperek kendisine isabet eder. Bunun bu hâline, düşmanları kahkaha savurur. İşte şeytan böyle maskara eder.

Haset edenin durumu bundan da fecidir. Çünkü bu kişinin hasmına atıp tersine dönerek kör olmasına sebep olduğu gözleri, nihayet ölüme kadar yaşayacak ve ölüm ile onlar da yok olacaktı. Ama hasetten meydana gelen günah, ölüm ile yok olmaz. Bu sebeple Allahü teâlâyı öfkelenendirir ve Cehenneme girer. Gözünün kör olması, Cehenneme girip Cehennemin kendisini yakmasından, elbette çok daha hafiftir.

Şu işe bak! O, haset ettiği kimsenin nimetinin elinden alınmasını isterken, Allahü teâlâ o nimeti almadığı gibi, ötekini sıkıntıdan sıkıntıya sokmuştur. Kur'an-ı kerimde mealen buyruluyor ki:

(Kişi kazdığı kuyuya kendi düşer.) [Fatır 43]

Çok kere düşmanı için istediği aynen kendi başına gelir. Bunlar, hasedin ilim ile tedavisidir. Eğer akl-ı selim ile düşünürsen, haset ateşini kalbinde söndürürsün. Çünkü hasedin, kendini helak ettiğini, düşmanını sevindirdiğini, haset sebebiyle huzurunun bozulduğunu ve neticede Allahü teâlânın gadabına uğradığını bilirsin.

Hasedin amel ile tedavisi şöyledir:

Haset arzularının aksini yapmakla hasedini tahakküm altına alırsın. Mesela, hasmını kötülemek istersen, hemen onu öv, kibretmek istersen tevazu göster, ondan özür dile, şayet vermemeyi teklif ederse, vermeye gayret et! Yapmacık da olsa tatlılık, kini ortadan kaldırır ve gönülleri birbirine bağlar. Bu sayede kalb, haset hastalığından kurtulur. Haset edilen kimse, senin böyle zoraki yaptığını bilse de, yine memnun kalır ve seni sevmeye başlar, bu suretle karşılıklı sevgi başlar ve haset hastalığı da kaybolur. Çünkü tevazu, övmek ve sevgisini

bildirmek, karşısındakine etki ederek onu sever. Zoraki yaptığı iyilikler, zamanla huy haline gelir. Böylece hasetten kurtulmuş olursun.

Elbette bu arada şeytan boş durmaz, senin bu durumun onu çok üzer, sana (münafıklık yapıyorsun) diye vesvese verir. Sen de, münafıklık zilletine düşmeyeyim diye sakın şeytanın oyununa gelme!

Hastalıklar acı ilaçlarla tedavi edilir. İlacın acılığına dayanamayan, şifanın zevkine eremez. Hasedin tedavisinde kullanılan, düşmana karşı alçak gönüllülük, onu övme gibi hâllerin acılığını, ancak yukarıda bildirilen manaları bilmek kolaylaştırır. Ayrıca Allahü teâlânın kazasına rıza ile elde edilecek sevap, Allah'ın sevdiğini sevmek de bu güçlüğü yener.

[Riyazet, nefsin arzularını yapmamak demektir. Nefs ahmak olduğu için her istediği kendi zararınadır. Nefs daima haramları ister. Mücahede ise, nefsin istemediği şeyleri yapmaktır. Nefsimiz, iyilik ve ibadet etmemizi istemez. Nefse, günahlardan kaçmak, ibadet etmekten daha güç gelir. Onun için gûnahtan kaçmak daha sevaptır.]

Kaynaklar:

İslam ahlakı kitabı, hased bahsi,

www.dinimizislam.com sitesi,

İslam alimleri ansiklopedisi.